

Modtager: Finanstilsynet, Per Plougmand Bærtelsen, ppb@ftnet.dk

Emne: Kontributions- og regnskabsregler

Dato: 13. marts 2017

Afsender: Den Danske Aktuarforening

Baggrund

Dette dokument omhandler samspillet mellem kontributionsbekendtgørelsen og regnskabsbekendtgørelsen og er skrevet efter dialog med Finanstilsynet, hvor Den Danske Aktuarforening har tilbudt at bidrage med tanker omkring samspillet mellem regler for kontribution og regnskab.

Notatet adresserer primært bestemmelserne i kontributionsbekendtgørelsen, og kommer med forslag til ændringer hertil.

Der er nogle af pointerne og argumenterne i dette notat, der allerede er adresseret i tidligere høringsvar. De er inkluderet heri for at opnå en sammenhængende fremstilling.

Indledning

Grundlæggende mener Den Danske Aktuarforening, at kontributionsreglerne bør fastsættes før regnskabsreglerne, så kontributionsreglerne er uafhængige af regnskabsreglerne. Det bør principielt ske på en sådan måde, at regnskabsreglerne ikke har indflydelse på kontributionen, men omvendt, at kontributionsreglerne naturligt påvirker regnskabet.

Et gennemsnitsrenteprodukt fastlægger nogle ydelser over for kunden, hvor en væsentlig del af produktet er, at kunden har ret til bonus. Denne bonusret reguleres af kontributionsbekendtgørelsen, som derfor kan fortolkes som en del af aftalegrundlaget med kunden. Gennemsnitsrenteproduktet kan derfor forstås som en kombination af selve policerne samt kontributionsreglerne. Gennemsnitsrenteproduktet, herunder tildeling af bonus m.v. bør grundlæggende foregå uafhængigt af de regler der aflægges regnskab under.

Ved aflæggelsen af regnskabet er formålet at give et retvisende billede af selskabets aktiver og forpligtelser. Med udgangspunkt i selskabets produkter skal det bedste skøn for værdien af fremtidige betalinger opstilles i en balance. Det er her væsentligt, at de opstillede regnskabsposter ikke pålægges restriktioner, da det i givet fald er svært at sikre, at balanceposterne i så fald stadig udgør et bedste skøn af fremtidige betalinger.

Det er naturligt at bemærke, at kontributionen afhænger af de samlede aktiver (beregningmæssigt princip), men at en opdeling i forskellige dele, fx garanterede ydelser, depoter, bonuspotentialer m.v. kan give mening for at beskrive de enkelte policers kontributionsmæssige rettigheder (fordelingsmæssigt princip). I dette tilfælde mener Den Danske Aktuarforening, at der til kontributionsmæssig anvendelse er behov for, at disse størrelser defineres og behandles uafhængigt af de gældende regnskabsregler.

Det er vores opfattelse, at de danske regler – kontributions- og regnskabsbekendtgørelsen – grundlæggende er designet i overensstemmelse med princippet om, at kontributionsregler kommer før regnskabsregler. Der er dog flere konkrete steder i kontributionsbekendtgørelsen, hvor der er en tæt kobling med regnskabsreglerne, som bryder dette princip, hvilket vurderes at være uhensigtsmæssigt. Dette notat forsøger at adressere disse tilfælde og komme med forslag til muligheder for, at reducere afhængigheden af regnskabsreglerne.

I notatet adresseres specielt bestemmelserne om rammer for selskabernes fortjeneste samt betaling for risiko, se nedenfor i afsnittene om § 6, stk. 6 og § 7, stk. 4. Der gives forslag til ændring af disse rammer. Hertil

understreges, at Den Danske Aktuarforening i dette notat ikke tager stilling til, om denne ændring øger eller reducerer den kontributionsmæssige fairness.

Terminologi i dette dokument

Dette dokument anvender betegnelsen ”risikoforrentning” om positive betalinger til egenkapitalen i medfør af både punkt 1) og 2) i § 6, stk. 4.

For at øge læsbarheden har dette dokument ignoreret at særlige bonushensættelser (type B) også får en andel af årets afkast i lighed med egenkapitalen. Generelt skal ”egenkapital” læses som ”egenkapital og særlige bonushensættelser (type B)”.

Bestemmelser i kontributionsbekendtgørelse med reference til regnskabsbekendtgørelsen

I følgende bestemmelser optræder henvisninger til regnskabsbekendtgørelsen, fx til balanceposter.

- § 3, stk. 2 og stk. 3
- § 6, stk. 4, stk. 6, stk. 7, stk. 8 og stk. 9
- § 7, stk. 1 og stk. 4
- § 8, stk. 1, stk. 2, stk. 3 og stk. 4
- § 9, stk. 1

Bestemmelserne gennemgås enkeltvist, og vi giver forslag til ændringer. Herudover foreslås små ændringer af § 1 og § 4.

§ 1, stk. 3

Vi mener der er behov for at referere til de garanterede ydelser inkl. risikomargen, som begrebet forstås i regnskabsbekendtgørelsen. Dette begreb anvendes flere steder i de nedenfor angivne forslag til ændrede bestemmelser. Vi foreslår derfor en ændring af § 1, stk. 3, så der henvises til, at de garanterede ydelser og risikomargen forstås som de er defineret i regnskabsbekendtgørelse.

Vi foreslår følgende ændret stk. 3:

Stk. 3. I denne bekendtgørelse forstås kollektivt bonuspotentiale, individuelle bonuspotentialer, akkumuleret værdiregulering, de garanterede ydelser, risikomargen og fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter i overensstemmelse med bilag 1 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Vi bemærker, at det principielt set kan være relevant at definere disse størrelser uafhængigt af de gældende regnskabsregler, da dette kan sikre, at kontributionsreglerne ikke påvirkes af de regler der aflægges regnskab under. At gøre dette vil være en større ændring, af teknisk karakter, som vi ikke adresserer i dette notat.

§ 3, stk. 2 og stk. 3

I stk. 2 fremgår ”fortjenstmargen udskilt af gruppens kollektive bonuspotentiale”, og i stk. 3 fremgår ”fortjenstmargen udskilles af individuelle bonuspotentialer og derefter kollektivt bonuspotentiale”.

Det bør være regnskabsbekendtgørelsen der fastlægger opgørelsen af balanceposter. I det omfang opgørelsen af fortjenstmargen, kollektivt- og individuelt bonuspotentiale skal reguleres, fx sådan at det primært er fortjenstmargen, der finansieres af depoterne, og sekundært bonuspotentialerne, så bør dette fremgå af regnskabsbekendtgørelsen.

Herudover bemærkes det, at det er uhensigtsmæssigt at skrive ”udskilt af” eller ”udskilles af”, da bonuspotentialerne er nutidsværdien af midler til kunderne og derfor ikke indeholder fortjeneste til ejerne. Med andre ord er bonuspotentialerne defineret efter fortjenstmargen, og kan ikke ”finansiere” en fortjenstmargen.

Vi foreslår at stk. 3 udgår, og stk. 2 omformuleres til følgende:

Stk. 2. Til hver gruppe hører ufordelte midler. Ved ufordelte midler hørende til en risiko- eller omkostningsgruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale og fortjenstmargen. Ved ufordelte midler hørende til en rentegruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale og gruppens akkumulerede værdiregulering herunder fortjenstmargen, der ikke er indeholdt i retrospektive hensættelser hørende til gruppen.

§ 4

For at bidrage til forståeligheden af, at § 7 generelt, og særligt § 7, stk. 1, kun omhandler fordeling inden for gruppen, og ikke betalinger efter § 6, foreslår vi at gøre dette klart i § 4, hvor den grundlæggende struktur af kontributionsbekendtgørelsen fastlægges. Hermed foreslår vi, at udvide § 4 til følgende:

§ 4. På baggrund af det efter § 2 beregnede realiserede resultat skal der foretages en beregning af den del af det realiserede resultat, der tilfalder grupperne i overensstemmelse med det beregningsmæssige kontributionsprincip, jf. § 6. Denne del af det realiserede resultat tilføres til hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, som fordeles efter det fordelingsmæssige kontributionsprincip, jf. § 7. Er det realiserede resultat negativt, kan hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter fraføres denne del i det omfang, dette er muligt, jf. § 8.

§ 6, stk. 4

Det fastlægges, at risikoforrentningen skal opdeles i to dele:

- 1) en andel, der ”afspejler omfanget af den risiko, som påhviler egenkapitalen [...]” og
- 2) ”betaling til egenkapitalen [...] fra gruppernes fortjenstmargen”.

Herudover fremgår det af teksten, at pkt. 2 er betaling fra fortjenstmargen. Dette kan indikere, at balanceposten fortjenstmargen sætter rammerne for betalinger efter pkt. 2.

Det er vores vurdering, at det er fejlagtigt og unødvendigt at referere til fortjenstmargen i dette punkt:

- Kontributionsreglerne, og betalinger herefter, er en del af aftalegrundlaget for gennemsnitsrenteproduktet, og bør fastlægges uafhængigt af de anvendte regnskabsregler, og dermed regnskabsposterne. Såfremt der er en begrænsning, vil dette lede til en cirkularitet, da kontributionsbekendtgørelsen afhænger af regnskabsbekendtgørelsen, og omvendt.
- Det fastlægges i regnskabsbekendtgørelsen at fortjenstmargen er opgjort som den forventede fremtidige fortjeneste. Såfremt selskabet står over for at indtægtsføre en betaling efter pkt. 2, som der er råd til, vil fortjenstmargen naturligt indeholde denne betaling, og dermed vil betaling efter pkt. 2 altid kunne indeholdes i en prospektivt opgjort fortjenstmargen.
- Det er vores holdning, at fortjenstmargen ikke bør opfattes og opgøres retrospektivt, men at den skal opgøres og opfattes prospektivt, dvs. som nutidsværdien af bedste skøn af fremtidige betalinger. Med denne fortolkning er det naturligt, at der i kontributionsbekendtgørelsen *ikke* beskrives, at betalinger udover den fair risikomargen er betalinger fra fortjenstmargen.
- En streng sammenhæng mellem betaling efter pkt. 2 og balanceposten fortjenstmargen medfører en stringent sammenhæng mellem rimelighedsbegrebet i § 6, stk. 5 og opdelingen mellem pkt. 1 og 2 (kontributionsbekendtgørelsen) på den ene side og risikomargen (dvs. en tredje parts risikoaversion)

på den anden side (regnskabsbekendtgørelsen). Der har været lang tradition for at rimelighedsbegrebet ikke har været defineret på formel, og dette vurderes heller ikke at være hensigten med formuleringen. Se nærmere uddybning i bilag.

Vi foreslår at bestemmelsen omformuleres til følgende:

Stk. 4. Livsforsikringsselskabet skal, jf. § 20, stk. 1, nr. 3, i lov om finansiel virksomhed, anmelde følgende:

1) Betalingen til egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B), som afspejler omfanget af den risiko, som påhviler egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B) i forhold til de enkelte grupper.

2) Betalingen til egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B) udover betalingen fra pkt. 1.

§ 6, stk. 6

Det fremgår af § 6, stk. 6 hvordan betaling til egenkapitalen efter § 6, stk. 4, pkt. 1 kan indhentes successivt i kollektivt bonuspotentiale, individuelt bonuspotentiale og fortjenstmargen. Det giver ikke mening at angive en rækkefølge for indhentningen af betalingen fra de enkelte hensættelsesposter; da alle hensættelsesposter kan opgøres alene ud fra størrelsen af aktiver i rentegruppen vil alle rækkefølger lede til samme fordeling af hensættelsesposter efter betaling til egenkapital.

Illustration – hvor alt er fastlagt af regnskabsbekendtgørelsen:

- Garanterede ydelser inkl. risikomargen (GY) opgøres prospektivt og påvirkes ikke af betalingerne til egenkapital
- Resterende aktiver i rentegruppen (hvis egenkapital har særskilte aktiver) udgør nu fortjenstmargen og værdi af bonusret. Fortjenstmargen kan opgøres prospektivt, og dermed er værdien af bonusret fastlagt residualt. Alternativt kan værdien af fremtidige bonus-cashflows beregnes direkte, og dermed fastlægges fortjenstmargen residualt.
- Tilbage er opdeling af værdi af bonusret i individuelle og kollektive bonuspotentialer. Her er de individuelle bonuspotentialer den del af værdien af bonusret, der er indeholdt i de retrospektive hensættelser, og kollektivt bonuspotentiale udgør den resterende del.

Det er ikke klart hvilken påvirkning den nævnte rækkefølge i § 6, stk. 6 har for opgørelsen af hensættelsesposterne efter regnskabsbekendtgørelsen eller for betalingen til egenkapitalen. Den bør ikke have en betydning.

Det kan være fornuftigt i § 6, stk. 6 at angive at årets overførte beløb til egenkapitalen ikke kan foranledige at midlerne i rentegruppen bliver mindre end de garanterede ydelser inkl. risikomargen, som det fremgår af § 6, stk. 6, sidste punktum. Angivelse af betingelse på rækkefølge er ikke nødvendig.

Det er Den Danske Aktuarforenings vurdering at alene sidste sætning i § 6, stk. 6 er nødvendig, og det foreslås at denne sætning udvides til at omfatte alle betalinger efter § 6, stk. 4, og ikke alene § 6, stk. 4, pkt. 1. Vi foreslår derfor at bestemmelsen omformuleres til et af følgende to forslag:

Forslag nr. 1 til § 6, stk. 6

Stk. 6. Såfremt egenkapitalens og særlige bonushensættelsers (type B) opgjorte beløb efter stk. 4 i regnskabsåret overstiger den enkelte risiko- eller omkostningsgruppe midler, bortfalder muligheden for at indhente det resterende beløb fra gruppen. Såfremt egenkapitalens og særlige bonushensættelsers (type B) opgjorte beløb efter stk. 4 i regnskabsåret overstiger den enkelte rentegruppens midler fratrukket de garanterede ydelser inkl. risikomargen, bortfalder muligheden for at indhente det resterende beløb fra gruppen.

Som alternativ til forslag 1 kan det kræves, at risikoforrentningen ikke må tages fra depoterne, og dermed lede til, at der for den enkelte police hensættes mindre end depotet. Dette forslag bidrager til at sikre den kontributionsmæssige fairness, og forslaget er diskuteret nedenfor i afsnittet om § 7, stk. 4. Det alternative forslag til § 6, stk. 6, er således:

Forslag nr. 2 til § 6, stk. 6:

Stk. 6. Såfremt egenkapitalens og særlige bonushensættelsers (type B) opgjorte beløb efter stk. 4 i regnskabsåret overstiger den enkelte risiko- eller omkostningsgruppe midler, bortfalder muligheden for at indhente det resterende beløb fra gruppen. Såfremt egenkapitalens og særlige bonushensættelsers (type B) opgjorte beløb efter stk. 4 i regnskabsåret overstiger den enkelte rentegruppens midler fratrukket summen af den for hver livsforsikrings- og investeringskontrakts største værdi af den retrospektive hensættelse og de garanterede ydelser inkl. risikomargen, bortfalder muligheden for at indhente det resterende beløb fra gruppen.

Den Danske Aktuarforening mener at begge forslag er aktuarmæssigt korrekte og vi kan anbefale begge forslag. Den Danske Aktuarforening har således ikke taget stilling til, hvilket forslag der anbefales. Forslag nr. 2 er mere restriktivt i forhold til betalinger efter stk. 4, og vi bemærker hertil, at den fair betaling for risiko (betaling jf. stk. 4, pkt. 1) i det enkelte år alt andet lige vil være højere under forslag nr. 2, end under forslag nr. 1, da sandsynligheden for at opnå fremtidig risikoforrentning alt andet lige er mindre.

§ 6, stk. 7, 8 og 9

Heri bestemmes, hvordan udlæg fra egenkapitalen kan føres tilbage fra gruppens individuelle og kollektive bonuspotentialer. Det er vores opfattelse, at det ikke er meningsfuldt specifikt at nævne balanceposter, og at der ikke bør være en begrænsning i forhold til fx balanceposten fortjenstmargen.

Det er vores opfattelse, at den grundlæggende begrænsning er, at der er tilstrækkelige aktiver til at finansiere værdien af fremtidige garanterede ydelser, inkl. risikomargen.

Den nuværende formulering af bestemmelsen skaber et konsistensproblem: Såfremt selskabet har foretaget udlæg fra egenkapitalen, og efterfølgende oplever, at der netop er råd til at føre udlægget tilbage, men ikke er råd til fremtidig bonus, da vil der *ikke* opstå bonuspotentialer i gruppen. Bonuspotentialer opstår som nutidsværdien af fremtidige bonus-ydelser til kunderne, men i dette tilfælde vil der ikke være fremtidige bonusydelser, da selskabet anvender overskuddet til at dække egenkapitalens udlæg. Dermed kan tilbageførslen af udlægget ikke indeholdes i bonuspotentialerne. Formuleringen antyder en beregningsmæssig rækkefølge, hvor bonuspotentialer opgøres inden fortjenstmargen og betalinger til egenkapitalen er gennemført. Størrelsen ”bonuspotentialer inden fortjenstmargen og betalinger til egenkapital” er p.t. ikke en veldefineret størrelse i de nuværende regnskabs- og kontributionsregler.

Vi foreslår, at bestemmelserne omformuleres til følgende:

Stk. 7. Har livsforsikrings-selskabet benyttet egenkapitalens midler eller særlige bonushensættelser (type B) til at dække udlæg for de enkelte grupper i regnskabsåret, skal livsforsikrings-selskabet til Finanstilsynet anmelde det beløb, der kan overføres fra de enkelte grupper det efterfølgende regnskabsår, senest otte dage efter, at bestyrelsen har godkendt årsregnskabet.

Stk. 8. Udlæg fra egenkapitalen eller særlige bonushensættelser (type B) overføres i det efterfølgende regnskabsår fra de enkelte gruppers midler, dog således at den enkelte risiko- og omkostningsgruppes midler ikke er negative, og således at den enkelte rentegruppens midler mindst svarer til de garanterede ydelser, inkl. risikomargen. Midlerne overføres, efter at der er indhentet anden andel til livsforsikrings-selskabet, jf. stk. 6. Såfremt egenkapitalens og særlige bonushensættelsers (type B) stadig har tilgodehavender i den enkelte

gruppe, kan disse i fremtidige regnskabsår alene overføres fra gruppen ved anmeldelse herom i det efterfølgende regnskabsår, jf. stk. 7.

Stk. 9. Anmelder livforsikringsselskabet til Finanstilsynet, at det vil overføre et mindre beløb fra den enkelte gruppes midler, jf. stk. 7, end det er muligt, bortfalder retten til senere at overføre det fulde udlæg.

§ 7, stk. 1

§ 7, stk. 1 handler om fordeling af midler inden for en kontributionsgruppe. Det antages af formuleringen i § 3, stk. 2, at retrospektive hensættelser kan fortolkes som fordelte midler, da de øvrige midler i § 3, stk. 2 er betegnet ufordelte midler. Det virker derfor oplagt i forlængelse af § 3, stk. 2, at § 7, stk. 1, dækker fordelingen af alle ufordelte midler.

Henvisningen til kollektivt bonuspotentiale medfører, at fortjenstmargen indeholdt i den akkumulerede værdiregulering ikke er omfattet.

Endvidere medfører formuleringen, at kun visse bevægelser kan medføre ændringer i kollektivt bonuspotentiale, hvilket er i modstrid med den prospektive definition af kollektivt bonuspotentiale i regnskabsbekendtgørelsen. Fx vil kollektivt bonuspotentiale kunne anvendes til at dække et negativt realiseret resultat, hvilket ikke er nævnt i § 7, stk. 1. Endvidere vil ændringer i forventning til fremtidig fortjeneste medføre modsatrettede bevægelser mellem fortjenstmargen og kollektivt bonuspotentiale, som heller ikke er nævnt.

Den Danske Aktuarforening foreslår at § 7, stk. 1 omformuleres til følgende:

§ 7, stk. 1, En gruppes ufordelte midler kan, bortset fra anvendelse efter § 6, kun udloddes til forsikringer i gruppen.

Vi er opmærksomme på at ”ufordelte midler” i ovenstående også omfatter styrkelser til markedsværdi i forhold til tegningsgrundlaget. Disse midler er ved opgørelsen bundet som garanterede ydelser, og kan ikke umiddelbart fordeles mellem policerne. Dog vil de over tid løbe af og blive frie midler, der kan udloddes, efterhånden som de frigives gennem det realiserede resultat for gruppen. Et selskab vil derfor typisk først udlodde midlerne, når de ikke længere er bundet i styrkelserne, men vi ser ingen problemstilling i at anvende betegnelsen ”ufordelte midler” i bestemmelsen.

§ 7, stk. 4

§ 7, stk. 4, omhandler ”beregning og ændring af fortjenstmargen” som ikke må føre til ”omfordeling af betydelig økonomisk størrelse mellem forsikringerne i en gruppe [...]”. § 7, stk. 4, omhandler, som resten af § 7, dermed udlodningen af bonus mellem forsikringerne, og ikke fordelingen mellem egenkapital og forsikringstagere.

Hensættelsesposten fortjenstmargen er ud fra regnskabsbekendtgørelsen defineret prospektivt som nutidsværdien af fremtidig fortjeneste. Begrebet ”fortjeneste” er dog ikke defineret, om end det kan udledes af regnskabsbekendtgørelsen at fortjenstmargen også opfylder at den udgør nutidsværdien af alle fremtidige betalinger til egenkapitalen (herunder dækning af tab fra egenkapitalen) fratrukket risikomargen. Dette er en prospektiv definition (risikomargen er også prospektiv).

Dermed er ”beregning og ændring af fortjenstmargen” alene en konsekvens af forventningen til fremtidige betalingsstrømme mellem gruppen og egenkapital. Det er vores holdning, at såfremt der er kontributionsmæssige begrænsninger på fortjenesten, bør disse indføres direkte på betalingerne fra grupperne til egenkapital der beskrives i § 6 stk. 4, og at fortjenstmargen herefter opgøres som bedste skøn af disse regulerede betalinger. Dette er en konkret måde at regulere fortjenstmargen.

Det er således Den Danske Aktuarforenings anbefaling, at den direkte restriktion af § 7, stk. 4, udgår af kontributionsbekendtgørelsen.

Som erstatning herfor kan en mulig – og relevant – kontributionsmæssig regel være, at bestemme at selskabet ikke må indtægtsføre risikoforrentning fra depoterne i en rentegruppe. Dette sikrer at risikoforrentning ikke leder til at der i en rentegruppe hensættes mindre end depoterne. En konkret udmøntning af dette forslag er at fastlægge, at risikoforrentning kun kan indtægtsføres i det omfang der for hver police mindst hensættes det største beløb af den retrospektive hensættelse og værdien af de garanterede ydelser inkl. risikomargen. En sådan bestemmelse er formuleret som alternativt forslag til § 6, stk. 6 (se Forslag nr. 2 til § 6, stk. 6).

§ 8, stk. 1 og 2

Her angives en rækkefølge for at dække negativt realiseret resultat. Det er vores opfattelse, at balanceposterne, herunder fortjenstmargen, opgøres prospektivt, og at en rækkefølge derfor ikke er hensigtsmæssig, jf. også argumentationen ovenfor under § 6, stk. 6. Det foreslås at rækkefølgen skrives ud af bestemmelsen.

Den nuværende bestemmelse fastlægger, at negativt realiseret resultat i en risiko- eller omkostningsgruppe kan dækkes af fortjenstmargen hørende til forsikringerne. Vi læser dette som en indikation af, at fortjenstmargen i en rentegruppe kan dække negativt omkostnings- og risikoresultat. Vi mener ikke at dette er nødvendigt eller hensigtsmæssigt, og foreslår derfor at gøre det klart, at det kun er fortjenstmargen hørende til risiko- eller omkostningsgruppen, der kan anvendes.

Vi foreslår konkret følgende ændrede bestemmelser:

§ 8 (Stk. 1). Hvis en omkostnings- eller risikogrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, kan dette dækkes af gruppens midler. Yderligere tab skal dækkes af egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B).

Stk. 2. Hvis en rentegrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, kan dette dækkes af gruppens midler fratrukket de garanterede ydelser inkl. risikomargen. Yderligere tab skal dækkes af egenkapitalen og særlige bonushensættelser (type B).

§ 8, stk. 3 og 4

I stk. 3 ser det ud til, at fortjenstmargen mangler. Det foreslås at erstatte kollektivt bonuspotentiale med gruppens midler, hvormed både kollektivt bonuspotentiale og fortjenstmargen er inkluderet.

Vi mener at stk. 4 er korrekt, men foreslår alligevel at ændre den, så der opnås konsistent sprogbrug. Konkret foreslås det at erstatte ”gruppens kollektive bonuspotentialer, individuelle bonuspotentialer og fortjenstmargen hørende til gruppens forsikringer” med ”gruppens midler fratrukket de garanterede ydelser inkl. risikomargen”.

Vi foreslår konkret følgende ændrede bestemmelser:

Stk. 3. Hvis en omkostnings- eller risikogrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes i overensstemmelse med kontributionsprincippet ved anvendelse af gruppens midler eller ved anvendelse af livsforsikringssselskabets egenkapital og særlige bonushensættelser (type B) samtidig med, at livsforsikringssselskabet overholder for gruppe 1-forsikringssselskaber solvenskapitalkravet efter § 126 c i lov om finansiel virksomhed og for gruppe 2-forsikringssselskaber det individuelle solvensbehov efter § 126 i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 4. Hvis en rentegrupes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes i overensstemmelse med kontributionsprincippet ved anvendelse af gruppens midler fratrukket de garanterede ydelser inkl. risikomargen, eller ved anvendelse af livsforsikringssselskabets egenkapital og særlige bonushensættelser (type B), samtidig med, at livsforsikringssselskabet overholder for gruppe 1-forsikringssselskaber solvenskapitalkravet efter § 126 c i lov om finansiel virksomhed og for gruppe 2-forsikringssselskaber det individuelle solvenskapitalkravet efter § 126 i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

§ 9

Det anføres i § 9, stk. 1, at hvis en gruppe har anvendt individuelle bonuspotentialer til at dække risikoforrentning eller negativt realiseret resultat, da skal dette genopbygges, før der kan ske anden anvendelse. Herudover anføres nogle undtagelser, nemlig at individuelle bonuspotentialer stadig kan anvendes til betaling for risikoforrentning eller til at dække udlæg for egenkapitalen, jf. § 6, stk. 6-8. Herudover fremgår det af stk. 3, at selskabet kan tilskrive bonus, såfremt en given solvensbegrænsning er opfyldt.

Det er vores opfattelse, at fortjenstmargen indeholdt i de retrospektive hensættelser i denne bestemmelse bør sidestilles med de individuelle bonuspotentialer, og bestemmelsen dermed bør omhandle ”de individuelle bonuspotentialer samt fortjenstmargen indeholdt i de retrospektive hensættelser.”

Mere generelt mener vi dog, at de undtagelser der anføres gør, at bestemmelsen reelt ikke har betydning, og at det kan overvejes, om pligten til genetablering bør udgå. Dette kan oplagt ses i sammenhæng med forslag nr. 2 til § 6, stk. 6, hvor risikoforrentning ikke tillades at blive indhentet fra de individuelle bonuspotentialer og fortjenstmargen indeholdt i de retrospektive hensættelser.

Vi bidrager i dette notat ikke med et konkret ændringsforslag til § 9, men supplerer gerne med dette hvis det ønskes.

Kontakt

Dette notat er forberedt af Den Danske Aktuarforenings regnskabsudvalg. Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål, eller der er forhold, I måtte ønske uddybet, er I velkomne til at kontakte Kristian Buchardt, formand for foreningens regnskabsudvalg, på e-mail buc@pfa.dk eller tlf. 39 17 60 65.

Med venlig hilsen

Den Danske Aktuarforenings bestyrelse

Bilag

§ 6, stk. 4 – uddybende bemærkninger

Dette bilag er supplement til afsnittet omkring § 6, stk. 4 og specielt den pointe om at henvisningen til balanceposten fortjenstmargen etablerer en formel for rimelighed.

Betalinger efter § 6, stk. 4, pkt. 1 skal efter § 6, stk. 5 være ”rimelig i forhold til den risiko, der påhviler egenkapitalen [...]”. Dette er i kontributionsbekendtgørelsen den eneste betingelse og retningslinje for opdelingen af den samlede risikoforrentning i §6, stk. 4, pkt. 1 hhv. pkt. 2.

Formuleringen i pkt. 2 etablerer i sig selv en sammenhæng mellem betalinger i pkt. 2 og hensættelsesposten fortjenstmargen. Denne sammenhæng giver anledning til uklarheder.

Hvis der skal være en sammenhæng til hensættelsesposten fortjenstmargen etablerer det en afhængighed mellem kontributionsbekendtgørelsen og regnskabsbekendtgørelsen, som ikke er tilstrækkeligt fastlagt:

- Det følger af § 66, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen af livsforsikringshensættelserne uden risikomargen er bedste skøn af betalinger til begunstigede samt omkostninger og PAL.
- Dermed følger det at risikomargen og fortjenstmargen (de øvrige hensættelser) efter bedste skøn ikke tilfalder de begunstige, omkostninger eller PAL, men dermed må forventes efter bedste skøn at tilfalde egenkapital over tid. Risikomargen frigives i takt med at risikoen aftager. Fortjenstmargen frigives også over tid, men ikke efter et regelbestemt mønster.
- Betalinger til og fra egenkapitalen udgøres (i de fleste tilfælde) af:
  - a) (+) Anmeldt risikoforrentning jf. pkt. 1
  - b) (-) Ikke-opnået risikoforrentning jf. pkt. 1
  - c) (+) Anmeldt risikoforrentning jf. pkt. 2
  - d) (-) Ikke-opnået risikoforrentning jf. pkt. 2
  - e) (-) Tab for egenkapital
  - f) (+) Indhentning af tab via skyggekonto
- Bedste skøn af alle fremtidige betalinger efter punkt a)-f) skal derfor udgøre summen af risikomargen og fortjenstmargen
- Hypotese: Formuleringen i pkt. 2 kunne indikere at balanceposten fortjenstmargen skulle udgøre summen af punkt c)-d), og dermed skulle risikomargen udgøre:
$$\text{Risikomargen} = \text{Bedste skøn af alle fremtidige betalinger i a)-b) og e)-f)}$$
- Såfremt hypotesen ikke er korrekt er det ikke klart for os, hvorfor der refereres til hensættelsesposten i pkt. 2 og hvilken betydning det har.
- Såfremt hypotesen er korrekt opstår der en afhængighed mellem ”bedste skøn af alle fremtidige betalinger i a)-b) og e)-f)” og ”rimelig i forhold til den risiko, der påhviler egenkapitalen [...]”
- Såfremt hypotesen er korrekt medfører afhængigheden og konsistens i øvrigt at rimelighed af betalingerne i punkt a)-b) nødvendigvis er fastlagt af en kvantitativ formel:
$$\text{Risikomargen} = \text{Bedste skøn af alle fremtidige betalinger i a)-b) og e)-f)}$$

Hvis det er Finanstilsynets holdning at rimeligheden efter § 6, stk. 5 skal bestå af ovenstående betingelse (eller den ækvivalente ”markedsværdien af alle fremtidige betalinger i a)-b) og e)-f) er nul”) bør dette fastlægges i forbindelse med § 6, stk. 5. Det fremgår ikke tilstrækkeligt klart af kontributionsbekendtgørelsen at den anmeldte sats i punkt 1) skal overholde en bestemt formel.

Hvis det er Finanstilsynets holdning at rimeligheden efter § 6, stk. 5 kan opfattes bredere (om end stadig indenfor grænserne af rimelighed) end ved netop ovenstående formel, kan der ikke være direkte

sammenhæng mellem betalinger jf. pkt. 2 i kontributionsbekendtgørelsen og hensættelsen fortjenstmargen i regnskabsbekendtgørelsen.

Det faktum at der i § 6, stk. 6 beskrives hvor betalinger i pkt. 1 kan indhentes, men ingen steder direkte beskrives, hvor betalinger i pkt. 2 kan indhentes, antyder at Finanstilsynet ser en sammenhæng mellem pkt. 2 og hensættelsen fortjenstmargen.